

Motion till riksdagen 2019/20:2821

av Tina Acketoft och Joar Forssell (båda L)

Gårdsförsäljning av alkoholhaltiga drycker

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att, efter att utredningen om gårdsförsäljning av alkoholhaltiga drycker slutförts, pröva förutsättningarna att göra Skåne till försöksområde för gårdsförsäljning av alkoholhaltiga drycker och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Turistnäringen är på uppåtgående i Sverige. Den har ökat under en lång följd av år, och dess effekter på ekonomi, export och sysselsättning är en glädjande läsning.

Turismen i Sverige omsatte 337 miljarder kronor under 2018 och ökade med 6 procent jämfört med året innan. Förädlingsvärdet, näringens bidrag till BNP, uppgick till 108 miljarder kronor motsvarande 2,6 procent av BNP. Turismen växer i takt med svensk ekonomi i stort, men visar över tid en starkare utveckling vad gäller export och sysselsättning (källa: Tillväxtverkets Turismens årsbokslut 2018).

Tack vare kreativa människor finns det idag goda möjligheter för svenska och utländska turister att besöka olika typer av småskaliga livsmedelsförädlare. I samband med gruppbesök eller enskilt besök hos en förädlare finns det även möjlighet att göra inköp av produkter som t.ex. ost, sylt, bröd och annat. Dock saknas möjligheten att köpa med sig en flaska öl, vin eller annan alkoholhaltig dryck i samband med besök hos småskaliga producenter av alkoholhaltiga drycker p.g.a. den nuvarande alkohollagstiftningen.

Den som turistar i länder som t.ex. Tyskland, Frankrike, Italien och grannlandet Finland har möjlighet att i samband med besök på vingårdar, hos öltillverkare och brännerier, köpa med sig en flaska av någon alkoholhaltig dryck. I Sverige är detta omöjligt i dagsläget. Det är dock möjligt för producenterna att bedriva provsmakning och restaurangverksamhet i anknytning till produktionsanläggningen, där besökare kan dricka av de drycker som produceras. Sinnrika logistiska konstruktioner hos vissa skånska producenter gör också att besökare på gården kan lägga en beställning till ett

lager t ex i Helsingör, Danmark, som sedan levereras till kunden på den skånska vingården.

Idag finns det mer än 350 producenter av alkoholhaltiga drycker i Sverige, varav ca 270 bryggerier, över 60 vinodlare och ett 40-tal destillerier. Etableringen av dessa har lett till hundratals nya arbetstillfällen i dryckesföretagen. Till detta kommer sysselsättning hos leverantörer, transportörer och besöksindustrin – ofta på platser i Sverige där det annars skulle vara svårt att behålla en bofast befolkning. Värt att beakta är också att förädlingsvärdet av 1 hektar mark i etablerade vinodlingar är tjugo gånger mer värd än mark som upplåts åt vanliga oförädlade jordbruksprodukter. Det är alltså även ur detta hänseende en god investering att göra möjligt för producenter av öl, vin och sprit att etablera sig.

Med all sannolikhet kan sektorn fortsätta att växa – om vi ger de rätta förutsättningarna från politiskt håll. Här kan region Skåne pekas ut som ett lysande undantag där regionfullmäktige beslutat om att ansöka hos regeringen om att göra Skåne till försöksområde för gårdsförsäljning av öl och vin i tre år, allt för att öka tillväxten i regionen.

Frågan om gårdsförsäljning har utretts vida och det ter sig idag som om den springande punkten är monolets vara eller icke vara. Läget verkar låst mellan dem som anser att gårdsförsäljning går att förena med det svenska EU-undantaget för Systembolagsmonopolet – och dem som inte tror att detta är görligt. Frågan ingår i den politiska överenskommelse som i januari 2019 ingicks mellan regeringspartierna, Centerpartiet och Liberalerna. Enligt januariavtalet ska en utredning om gårdsförsäljning av alkoholhaltiga drycker genomföras. En förutsättning är att Systembolagets monopol säkras. Utredningen tillsätts under 2020.

Nästa steg, efter att denna utredning genomförts, bör vara att regeringen skyndsamt prövar förutsättningarna för att göra Skåne till försöksregion för gårdsförsäljning. Regionfullmäktiges beslut visar att den lokala viljan finns. Nu behövs beredskap för handling på nationell nivå. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Tina Acketoft (L)

Joar Forssell (L)